

V E R K O R T E I N L I C H T I N G E N S A M E N V A T T I N G .GM/2943 - 0023.
Hollandia, 15 mei 1961.Distributie:

Hoofdbur. Inl. Marinestaf	ex. 1		
RNNLO S'pore	ex. 2	dtkv	HBIM
G 2 - HK Korps Mariniers	ex. 3	dtkv	HBIM
G 2 - Gen. Staf	ex. 4	dtkv	HBIM
Hoofd MARID VI NNG	ex. 5		
COSTRING	ex. 6 - 7		

103. Troepensterkte en - verplaatsingen ADRI (tot 1 mei 1961).KODAM 1/ISKANDAR MUDA (Militair gewest Atjeh).

Cdt.: Kol. MOH. JASIN.

bat. 436.

Het bataljon 436(R.I. 13; ISAM 2/60, KODAM 1), dat sedert begin 1960 in Atjeh(Lhokseumawe) was gedetacheerd, keerde begin maart in Djocjakarta (M. Java) terug.

KODAM 2/BUKIT BARISAN (Militair gewest Noord Sumatra).

Cdt.: Lnt. Kol. MANAF LUBIS.

Staf RTP 01/SLW.; 5e bat. veldart.; bat. 324, 301; pel. RPKAD; Mobr.cie 5117.

Begin maart werden a/b van de "HONGKONG FIR" 600 man van de Staf RTP 01/SLW (ISAM 6/61, KODAM 2) en artillerietroepen van vermoedelijk het 5e bat. veldartillerie uit Nrd. Sumatra naar W. Java afgevoerd. RTP 01/SLW, dat sedert begin 1958 in Nrd. Sumatra heeft geageerd, zal niet meer worden vervangen. Het plan om een nieuwe Staf voor RTP 01/SLW in december 1960 naar Sumatra te zenden (ISAM 1/61, KODAM 6) werd niet ten uitvoer gelegd. Het laatste bataljon van de reg.gev.groep dat nog in Sumatra verblijft, is het bataljon 324 (ISAM 1/61, KODAM 2) dat momenteel op transport naar Java wacht. Het bataljon 301/"PRABU KIANSANTANG" (ISAM 6/61, KODAM 2) van RTP 01/SLW werd in verslagperiode afgevoerd. Zoals dus thans is gebleken, werd het bataljon niet afgelost. Volgens een Indon. persbericht werd RTP 01/SLW begin maart officieel door de cdt. KODAM 6 ontbonden. Zeer waarschijnlijk zijn ook het peloton RPKAD en de Mobr.cie 5117 in verslagperiode afgevoerd (ISAM 6/61).

In verschillende meldingen werd Lnt.Kol. MANAF LUBIS (C.S. mil. gew.) genoemd als cdt. mil. geweest Nrd.Sumatra. Als zodanig heeft hij Kol. DJAMIN GINTINGS (ISAM 6/61) afgelost, die momenteel een opleiding in Pakistan volgt. Er zijn aanwijzingen, dat Lnt.Kol. MANAF LUBIS als cdt. mil. gew. zal aanblijven.

Volgens een Indon. persbericht zouden dit jaar 9000(!) recruten (nooddienstplichtigen) worden opgeleid voor het militair gewest. Zij zouden dan worden opgenomen in o.a. eenheden van de cavalerie, mil. politie, "RAIDERS" (voor de vorming van een cie "RAIDERS"?).

KODAM 3/17 AUGUSTUS (Militair gewest Midden Sumatra).

Cdt.: Kol. SURJO SUMPENO.

bats. 431, 432, 433/BR; bat. 130; cie "RAIDERS"; bat. 434; 2e cie
2e bat. cav.

In vorige verslagperiode werd een melding ontvangen over het bestaan van bataljon B(anteng) R(aiders) 3. Medio maart werd een cie "BR 3"/433 genoemd. Reeds geruime tijd bekend zijn de bataljons 431/"BR 1" en 431/"BR 2", die beide organiek tot KODAM 7 (RI 12) behoren. Midden-Java zou thans over drie "RAIDER"-bataljons beschikken. Vreemd is het, dat het bataljon 432 in de reeks "BANTENG RAIDERS" werd overgeslagen. Zoals bekend keerden het bataljon 431/"BR 1" en waarschijnlijk ook 431/"BR 2" (ISAM 1/61, KODAM 3) in M.Java terug. Over het bataljon 433 is slechts weinig bekend. Medio maart vertrok een cie "BR 3"/433 ter sterkte van 180 man uit Tjilatjap (standpl. bat. 433) om (verm. na beëindiging verlof) naar Sumatra bij de oorspronkelijke eenheid terug te keren (mogelijk in Padang, zie ook ISAM 6/61, KODAM 3). Hieruit zou men kunnen afleiden, dat er opnieuw een bataljon naar M.Sumatra werd gedirigeerd, dat een "RAIDER"-opleiding heeft ontvangen. Verdere meldingen zullen echter worden afgewacht, alvorens het gehele bataljon in M.Sumatra te traceren.

Evenals indertijd de (opnieuw geformeerde ?) bataljons 131 en 132, werd in verslagperiode een melding over bataljon 130 ontvangen. Waarschijnlijk is dit een onlangs opgericht bataljon (zie ISAM 3/61, KODAM 3: bats. 131, 132, ROI 1). Medio maart werd n.l. bekend, dat bataljon 130 op 22 april 1961 gereed zou zijn met de "unit training" te Solo (M.Java). T.a.v. de cie "RAIDERS" voor KODAM 3 /door CS ADRI werd indertijd een besluit uitgevaardigd, dat de mil. buitengewesten ieder een (of meer ?) cie(ën) "RAIDERS" zouden krijgen/ werd bepaald, dat het personeel van het bataljon 130 zal worden betrokken. Verwacht wordt, dat deze cie eind juni 1961 zal zijn geformeerd. De sterkte zal 171 man bedragen.

In april/mei zullen het bataljon 434(RI 12, KODAM 7) en de 2e cie van het 2e bataljon cavalerie in Midden-Sumatra worden gedetacheerd.

KODAM 4/SRIWIDJAJA (Militair gewest Zd.Sumatra).

Cdt.: Kol. HARUN SOHAR.

Van 27 tot 29 april zou te Palembang een vergadering plaats vinden van alle assistenten 1 van Sumatra. Op deze vergadering zouden o.a. het Politiek Manifest, de taak van de TNI en de taak van het apparaat tot handhaving van de orde ter sprake komen.

KODAM 5/DJAKARTA RAYA (Militair gewest Djakarta).
Gdt.: Kol. UMAR W. KUSUMAH.

GARDE -bat.

Volgens een Indon. persbericht vond eind febr. de overdracht van het directeurschap over de genie door Lnt. Kol. R. HARTAWAN aan Kol. R. SOEDARTO plaats. Laatstgenoemde was van begin 1958 tot eind 1959 reeds directeur van de genie en nam hierna deel aan een cursus.

Medio april werd bekend, dat de alg. staf ADRI had afgezien van het plan om GARDE-bataljons te formeren. De militairen van de reeds geformeerde GARDE-cie (dzz. onbekend) zouden naar hun oorspronkelijke eenheden worden teruggezonden teneinde te worden opgenomen in de formatie van 1 bat "RAIDERS" (!) voor de "alg. reserves ADRI".

M.i.v. 1 juni 1961 zou het GARDE-bataljon worden ontbonden en zouden ook de leden daarvan worden teruggezonden naar hun oorspronkelijke eenheden. De mil. van het bataljon die afkomstig waren van het cdo. opleidingen en oefeningen zouden echter overgeplaatst worden naar de RPKAD.

Volgens een Indon. persbericht werden het Mobrigrbat. 310 en de Mobrigracie 5124 in mrt. resp. in Pakan Baru en Atjeh gedetacheerd. Mobrigracie 5124 behoort tot Mobrigrbat. 101 (waarover in verslagperiode voor het eerst melding werd gemaakt, zie ook ISAM 1/61, KODAM 6).

F van KODAM 5 (zie ook ISAM 12/60, blz. 3)

KODAM 6/SILIWANGI (Militair gewest West Java).

Gdt.: Kol. ADJI IBRAHIM,

Staf RTP 01/SLW; art.; bat. 324; bat. 301; pel. RPKAD; Mobrigracie 5117; bat- 513, bats. 313, 315; bat. GIPI; cie "B"/RPKAD; Mobrigracie 5165.

Begin maart arriveerden 600 man van de Staf RTP 01/SLW en artillerietroepen van vermoedelijk het 5e bataljon veldart. uit Nrd. Sumatra in West-Java. Het laatste bataljon dat nog in Nrd. Sumatra op transport wacht, is het bataljon 324. De Staf van het RTP, die niet meer zal worden vervangen, werd te Bandung officieel door Kol. ADJI IBRAHIM ontbonden. Voorts keerde het bataljon 301/"PRABU KIANSANTANG" en zeer waarsch. ook het peloton RPKAD en de Mobrigracie 5117 (ISAM 6/61, KODAM 6) in West Java terug.

Het bataljon 513 (RI 18) blijkt pas in maart naar Oost-Java te zijn teruggekeerd. Begin maart vond ten overstaan van de cdt. KOREM BOGOR en de cdt. divisie SILIWANGI de overgave/overname plaats van het gebied Tanggerang van het bataljon 513 aan de bataljons 313 en 315 (beide RI 8).

Volgens een Indon. persbericht beëindigden 83 nooddienstplichtigen van de IBAN-DAYAK's (Borneo) een infanterieopleiding van drie maanden aan het opl. centrum infanterie te Bogor. Hierna keerden zij a/b van de "PULAU SERIBU" naar W. Borneo terug.

Ook de genie-pioniers krijgen een para-opleiding aan de opleidingschool van het RPKAD in Batudjadjar (ISAM 12/60, blz. 4). Medio april vertrokken 100 man van het bataljon genie-pioniers/KODAM 8 uit Surabaya naar Batudjadjar om aldaar de "jump courses" te volgen. Medio maart werd bekend, dat de vorming van genie-paratroepen cf. het schema voor de ADRI alg. reserves (zie ook onder ADRI-alg.) voor het jaar 1961 werd overgelaten aan KODAM 6 en 8.

Eind april werd de cie "B"/RPKAD, na haar aandeel in de operatie "MASOHI" te hebben beëindigd, naar Surabaya c.q. Bandung teruggezonden, (voor oper. "MASOHI": zie onder "Mil. operaties in Indon/Molukken".)

Medio april werd bekend, dat de Mobrigcie 5165 (sedert begin jan. op Morotai) naar W. Java zou worden teruggezonden.

KODAM 7/DIPONEGORO (Militair gewest Midden Java).

Cdt.: Kol. PRANOTO REKSOSAMUDRO.

bat. 130; 436; 433/BR 3; 434; 2e cie 2e bat. cav.; bat. 453.

Begin maart werd bekend, dat in KODAM 14 met het beschikbare aantal instructeurs en het bestaande accommodatie-vermogen slechts 600 recruten, 200 leerlingen v.d. school voor adsp. onderoff. en 120 leerlingen v.d. cursus voor pelotonscdt. konden worden gekazerneerd en opgeleid. I.v. hiermede was het nog niet mogelijk om in totaal 720 man van de mil. gewesten Midden- en Oost-Java te kazerner en op te leiden. Begin april werd deze "eerste lichte alg. reserves ADRI" ingevolge een nieuwe beslissing toch naar KODAM 14 gezonden. V.w.b. deze 720 man, zie ook onder "ADRI ALGEMEEN".

Medio maart zouden de militaire gewesten M. en O.-Java gereed zijn, om elk 3000 man ex-TNI en hun jongeren, die zich aan de regeringstroepen hebben overgegeven, op te leiden. Als legeringsplaatsen werden Djocja en Blora (M. Java) aangewezen. In M.-Java konden op korte termijn 5 cieën permesta-troepen worden gelegerd. Begin april vertrok de "HONGKONG FIR" uit Bitung met 5 cieën van de permesta a/b. (zie ook onder "Mil. Oper. in Nrd. Cel").

Zoals onder KODAM 3 vermeld, zou het bataljon ¹³⁰ medio april gereed zijn met de "unit training" in Solo (M. Java). Waarschijnlijk is dit een onlangs geformeerd bataljon, dat werd bestemd voor M. Sumatra (ISAM 3/61, KODAM 7).

Het organiek tot KODAM 7 behorende bataljon 436 (R.I. 13), dat sedert begin 1960 in Atjeh was gedetacheerd, keerde begin maart in Djocjakarta terug.

Medio maart vertrok een cie van het bataljon 433/"BR 3" ter sterkte van 180 man uit Tjilatjap naar M. Sumatra. Onder "KODAM 3" is hierop reeds uitvoerig ingegaan.

Zoals bekend zou het bataljon 453 per ultimo maart in M. Java worden teruggetrokken. In mei was dit nog niet geschied, daar verschillende eenheden van het bataljon bij operatie "MASOHI" waren ingezet. (zie onder Mil. Oper. in Indon.)

In april of mei zouden het bataljon 434 (RI 12) en de 2e cie van het 2e bataljon cav. in M. Sumatra worden gedetacheerd.

Volgens een Indon. persbericht werd SUSUHUNAN PAKUBOWONO de X11e (NOOT: moest in mei 1946 gedwongen abdiceren. Sedertdien werd zijn macht beperkt tot het paleis.) van het sultanaat Surakarta in maart geïnstalleerd tot lnt. kol., der Infanterie.

KODAM 8/BRAWIDJAJA (Militair gewest Oost-Java).

Cdt.: Kol. SURACHMAN.

bats. 506, 527, 523, 503, 511, 512; RTP 2/19, RTP 1/17, RTP 2/18, bat. 759, bats. 505, 526, Mobrigcie 5273, 5111/411, 5165, bats. GIPI, GARUDA.

In verslagperiode is gebleken, dat het bataljon 506 (ex-"Y"/RAIDERS) inderdaad bestemd werd voor aflossing van het bataljon 527.

Begin maart werd een aanvang gemaakt met het transport van bataljon 527. Alvast een cie ter sterkte van 135 man werd a/b van de "LARAT" naar O. Java teruggevoerd. De rest van het bataljon volgde met de "DJAKARTA FIR".

Zoals bekend, werd het bataljon 523 door het bataljon 503 afgelost. Begin maart werd het afgeloste bataljon minus 1 cie (die reeds a/b van de "TIRTAJASA" was teruggevoerd, ISAM 6/61) door de "BATANG HARI" van Inoboto naar Surabaja verscheept. De cie (146 man) die met de TIRTAJASA" terugkeerde, werd in Panarukan gelegerd. Het overige deel van het bataljon (679 man), dat medio maart in Surabaja arriveerde, werd in Pandaan, Situbondo, Besuki en Asembagu gedислоceerd.

Begin april werd het bataljon 511 (RI 16) a/b van de "HONKONG FIR" naar Nrd. Celebes vervoerd ter aflossing van het bataljon 512 (sedert mei 1960 in Nrd. Cel.; ISAM 8/60, blz. 2). Laatstgenoemde bataljon keerde begin mei in O. Java terug.

Begin april vertrok een nieuwe Staf RTP 2/19 met de "HONKONG FIR" naar Nrd. Celebes teneinde de Staf RTP 1/17 af te lossen. Staf RTP 2/19 zou eigenlijk Staf RTP 2/18 moeten aflossen, doch aangezien deze vervolgens werd bestemd om door een nieuw basis-ode te worden afgelost, werd Staf RTP 1/17 afgelost. Laatstgenoemde Staf werd met hetzelfde schip eind april naar O. Java teruggevoerd. De mogelijkheid bestaat, dat het aantal bataljons van RTP 2/BRAWIDJAJA in de toekomst zal worden vermindert (zie in verband hiermede de nieuwe odo-organisatie die onder KODAM 13 wordt vermeld.). Vermoedelijk eind mei zal Staf RTP 2/18 naar O. Java worden afgevoerd.

Begin maart werd een cie van bataljon 759 met de "SAPUDI" uit Surabaja naar Nrd. Celebes teruggevoerd. Zeer waarschijnlijk heeft deze cie een opleiding in O. Java beëindigd (zie ook ISAM 1/61, KODAM 13). In april/mei zouden de 1e en 2e cie/bataljon 759 naar KODAM 13 terugkeren.

In verslagperiode is gebleken, dat het bataljon 505 (RI 16) uit W. Java in KODAM 8 is teruggekeerd. Volgens een melding zou het bataljon begin mei voor een detachering naar Nrd. Celebes worden verscheept, mogelijk ter aflossing van het bataljon 526. Het terugnemen van dit bataljon (ISAM 6/61, KODAM 13) kon in april niet plaats vinden, aangezien er toen nog geen vervanger beschikbaar was.

Medio maart werd Morigcie 5273 met de "LAWAK" uit Surabaja naar Palopo verscheept ter aflossing van Morigcie 5111/411, die begin april naar Malang (O. Java) werd teruggevoerd (zie ook ISAM 3/61, KODAM 13). De detachering van deze Morigcie was ultimo febr. reeds verlopen. Morigcie 5153 blijkt te zijn gelegerd in Raha (Z.O. Celebes).

Medio april vertrokken 100 man van het bataljon genie-pioniers uit KODAM 8 naar Batudjadjar om op de opl. school van het RPKAD de "jump-courses" te volgen. Medio maart werd bekend, dat de vorming van genie-paratroepen of. het schema voor de "alg. reserves ADRI" (zie ook onder ADRI-algemeen) voor het jaar 1961 werd overgelaten aan KODAM 6 en 8.

Volgens een melding bedraagt het aantal officieren voor het bat. "GARUDA III" (ISAM 3/61, KODAM 8) 75 man.

Medio april werden 126 partisanen op het DBI 12 in KODAM 13 symbolisch geïnstalleerd tot reëruut van de algemene reserve ADRI. Deze 126 man maken deel uit van een toewijzing van 250 man. De installatie van het overige aantal moet nog plaats vinden (zie in verband hiermede ook onder "ADRI - algemeen" en ISAM 6/61, KODAM 8).

KODAM 9/MULA WARMAN (Militair gewest O.Borneo).

Cdt.: Kol. SUHARJO.

bat. "TG.PURA": bats. 609, 601 en 508.

In het aflossingsschema van het gevechtsbataljon "TG.PURA" (ISAM 6/61, "KOANDAKAL") heeft een wijziging plaats gehad. Een cie van het bataljon 609 i.p.v. 601 werd bestemd om cie 4/bataljon 508 in Luwuk (sector M.Celebes) af te lossen. Eind maart werd een dzz. onbekende cie van bataljon 609 met de "LAWOTO" naar Luwuk/Kolonedale vervoerd. Na debarkatie van deze cie (141 man) werd cie 4/bataljon 508 naar Manado overgebracht. Nog niet alle cieren van bataljon 508 zijn naar Manado verscheept.

KODAM 10/LAMBUNG MANGKURAT (Militair gewest Zuid-Borneo).

Cdt.: Lnt. Kol. MOH. JUSI.

"RAIDERS"; Mobrigcie 5488; cie 1/605, cie 2/508.

Begin maart werd een groep "RAIDERS" en andere mil. ter sterkte van 80 man uit Bandjarmasin naar Sampit overgebracht. Het is dzz. nog onbekend of de cie "RAIDERS" voor het overbr.cdo. ter beschikking staat of dat elk gewest over één cie beschikt e.q. gaat beschikken. Waarschijnlijk is het laatste het geval. (ISAM 12/60, "KOANDAKAL") Als bijzonderheid zij vermeld, dat het grootste deel der manschappen van het oude gev.bataljon "TG.PURA" dat momenteel nog in Palopo verblijft, werd opgenomen in de organisatie van de cie "RAIDERS".

Volgens een melding (medio maart) blijkt de Mobrigcie 5488 (laatstelijk in Pagat Barabai, Zd.Celebes) zich in Kolaka (Z.O.Celebes) te bevinden.

Eind maart werd de 1e cie van bataljon 605 uit Bardjarmasin naar Parigi overgebracht ter aflossing van de 2e cie van bataljon 508. Cie 1/bat. 605 is 180 man sterk. (ISAM 6/61, "KOANDAKAL"). Aankomst pas eind april.

Medio april vond de cdo. overdracht over het mil. gewest plaats door Kol. HASAN BASRI aan Lnt. Kol. MOHAMMED JUSI (voormalig C.S. mil. gew. Zd.Borneo). Eerstgenoemde blijft gedeputeerde voor "KOANDAKAL".

KODAM 11/TILONGKA BILA ? (Militair gewest Midden Borneo).

/ TALIBUN BUNGGAI ?

Cdt. Lnt. Kol. DHARSONO.

Volgens een melding zou in april de overgave van de functie van Chef Staf militair gewest plaats vinden door Lnt. Kol. ERMAN HARIRUSTAMAN (krijgt een functie in KODAM 13) aan Lnt. Kol. SOEGIONO (ex-cdt. bat.438).

Begin maart werden 80 man "RAIDERS" en andere militairen uit Bandjarmasin naar Sampit overgebracht.

KODAM 12/TANDJUNG PURA (Militair gewest West Borneo).

Cdt.: Kol. SUDARMO.

Volgens een Indon. persbericht beëindigden 83 nooddienstplichtigen van de IBAN-DAYAK's een drie maandelijks inf. opleiding bij het opl. centrum in Bogor. Met de "PULAU SERIBU" keerden zij naar W.Borneo terug.

KODAM 13/MERDEKA (Militair gewest Noord en Midden Celebes).
Cdt.: Kol. SUNANDAR.

RTP 2/19, RTP 1/17, RTP 2/18; bats. 527, 508, 523, 503, 526, 505, 511
512; 1 cie bat. 759; bats. 604, 605, 609, 758; bts. RTP 1 + 2; 2e bat.
RPKAD; Kustart.

In verslagperiode werd het plan voor een odo-reorganisatie in
Nrd. Celebes bekend, dat op de volgende wijze ten uitvoer zal worden
gelegd:

- 1e Per ultimo april de vorming van een "Staf-cdo militair ressort
M. Celebes", welke organiek zal ressorteren onder het mil. gewest
Nrd. Celebes.
I.v.m. de veiligheidstoestand in het gebied Minahassa en in af-
wachting van de voltallige bezetting van personeel en materieel,
zal dit Staf-cdo. voorlopig eerst dienst doen als "staf basis-
cdo Minahassa".
- 2e Dit "staf basis-cdo Minahassa" zal begin mei de taak van de Staf
RTP 2/18 BRAWIDJAJA overnemen. Bijgevolg zal de Staf RTP 2/18
zonder vervanging worden teruggenomen, m.u.v. de verbindingscie
en het peloton materieeldienst waarvoor het cdo. KODAM 8 voorlo-
pig nog voor de vervanging dient te zorgen.
- 3e Na overname van bovengenoemde taak, zal het "staf basis-cdo Minahas-
sa" tijdelijk de verantwoordelijkheid voor het huidige gebied van
RTP 2 dragen, doch deze zal later over het gehele gebied Minahassa
worden uitgebreid.
- 4e Ook de staf RTP 1/17 BRAWIDJAJA zal worden teruggenomen. Het mil.
gew. O. Java zal echter voor de vervanging ervan verantwoordelijk
blijven.
De taak van de inf. bataljons en de ondersteuningseenheden uit
KODAM 8 die in Nrd. Celebes zijn gedetacheerd, zal ongewijzigd
blijven.
- 5e Zodra de vorming van het "staf basis-cdo Minahassa" een feit is,
krijgen de organieke eenheden van het militair gewest, t.w. de
bataljons 702, 714 en 759 de verantwoordelijkheid over een sektor
of subsektor.
- 6e T.b.v. het "staf basis-cdo Minahassa" c.q. "staf-cdo militair res-
sort M. Celebes" en de organieke bataljons zal materieel worden
gezonden en zullen onderoff. en manschappen organiek bij dit staf
basis-cdo c.q. staf-cdo worden geplaatst.

Begin april werd een nieuwe staf RTP 2/19 met de "HONKONG FIR"
naar Nrd. Cel. vervoerd en arriveerde medio april in Amurang. Alhier
werd de staf gedebarkeerd om de staf RTP 1/17 af te lossen. Zeer waar-
schijnlijk zal de staf RTP 2/19 binnenkort worden gewijzigd in RTP 1/19.
Na odo-overdracht embarkeerde de staf RTP 1/17 a/b van de "HONKONG FIR"
en werd naar Java teruggevoerd.

De staf RTP 2/18 zal in mei volgen, na door het "staf basis-cdo Minahassa"
te zijn vervangen. Volgens een melding komen in het gebied van RTP 2/18
practisch geen gevechten meer voor. N.a. hiervan bestaat de mogelijkheid,
dat het aantal bataljons van deze RTP in KODAM 13 zal worden verminderd.

De aflossing van het bataljon 527 door het bataljon 506 (ex-Y/"RAIDERS") kan worden bevestigd. In maart werden resp. een cie en de rest van het afgeloste bataljon met de "LARAT" en "DJAKARTA FIR" naar Java teruggevoerd.

Begin maart werd het bataljon 523 (door bat. 503 afgelost) minus 1 cie (in vorige versl. periode teruggevoerd) a/b van de "BATANG HARI" naar Surabaya verscheept.

Medio maart werd Lnt. Kol. ZAKARIA candidaat gesteld voor de functie van cdt. bataljon 526. Hem werd opgedragen om de toestand in het bataljon te "normaliseren". Het terugnemen van dit bataljon kon in apr. nog niet plaats vinden, daar er geen vervanger beschikbaar was. (zie ook ISAM 6/61, KODAM 13). Het bataljon 505 dat volgens een melding begin mei in Nrd. Celebes zal worden gedetacheerd zal mogelijk bataljon 526 afllossen.

Medio april arriveerde het bataljon 511 met de "HONGKONG FIR" in Amurang voor aflossing van het bataljon 512 (sedert mei 1960 in Nrd. Celebes gedetacheerd) waarna dit bataljon naar Java terugkeerde.

Medio maart arriveerde een cie van bataljon 759 in Nrd. Celebes. In apr./mei zouden ook de 1e en 2e cie naar KODAM 13 terugkeren. Zeer waarschijnlijk hebben zij een opleiding in Oost Java ontvangen (ISAM 1/61, KODAM 13).

Medio april werden 126 partisanen op het DBI 12 symbolisch geïnstalleerd tot recruit van de "alg. reserve ADRI". De installatie van het overige deel van 250 man moet nog geschieden (zie in verband hiernede onder "ADRI-algemeen" en ISAM 6/61, KODAM 13).

Nadat eind febr. het gebied Midden Celebes door het bataljon 508 aan het gov. bataljon "TG.PURA" was overgedragen (ISAM 6/61, blz. 7), vond het transport van eerstgenoemde bat. bij gedeelten plaats. Na in Posso door cie 4 van bat. 604 te zijn vervangen, arriveerde cie 1/bat. 508 begin maart in Manado a/b van de "LARAT". Begin april arriveerde cie 4/bat. 508 uit Luwuk (door een cie/bat. 609 afgelost) in Manado. Cie 4/bat. 508 is 145 man sterk. Begin mei arriveerde cie 2/bat. 508 die in Parigi door cie 1/bat. 605 werd afgelost, in Manado.

Eind maart vertrok de "DJAKARTA FIR" uit Makassar naar Palu/Donggala om het bataljon 758 (ISAM 6/61, KODAM 13) naar Palopo over te brengen. Aangenomen wordt, dat het bataljon in april naar Palopo werd verscheept.

M.i.v. maart 1961 was de dislocatie van het stafkwartier van de bats. van RTP 1 en RTP 2 als volgt: RTP 1. 521 te Tumpaän, 512 te Amurang, 528 te Motoling, 526 te Modinding en 503 te Kotabagu.

RTP 2. 516 te Manado, 525 te Kauditan, 506 te Remboken, 508 te Tomohon, 514 te Tondano, 515 te Kawangkoan en 509 te Ratahan.

Medio maart werd de cdt. RTP 2 opgedragen om het mobiel cdo. "MAHAKAM" te ontbinden en de troepen weer hun oorspronkelijke taak te laten vervullen, nadat het 2e bat. RPKAD (para-cdo's) in Laikit/Matungkas was geconsolideerd. De bats. cdt. zou hierna het cdo. over het bataljon overnemen van de cdt. RTP 2. Na de consolidatie zou het bataljon de status van "alg. reserve van het mil. gew." krijgen. (De "TBO" in het bat. zou zonder vervanging worden teruggezonden). Eind maart werd bekend gemaakt, dat het bataljon medio mei 1961 uit het mil. gewest zou worden teruggenomen (zoals bekend zou het bat. voor 4 mnd. in KODAM 13 worden gedetacheerd).

De voedingssterkte over de maanden februari en maart 1961 be-
draagt als volgt (voor vergelijking gespecificeerd opgeg.):

<u>februari</u>		<u>maart</u>
	<u>A - rantsoenen:</u>	
112 man	verpleg. personeel	117 man
406 man	politie	406 man
---	partisanen	1189 man
<hr/>		<hr/>
518 man		1712 man
	<u>B - rantsoenen:</u>	
19632 man	MILITAIREN	20652 man
205 man	patiënten	205 man
750 man	doortrekkenden	700 man
100 man	pass./scheepsbem.	---
<hr/>		<hr/>
20687 man		21557 man
	<u>C - rantsoenen:</u>	
1531 man	partisanen	---
2843 man	T.B.O.	3303 man
227 man	informanten	278 man
291 man	burgerpers.	244 man
150 man	pass./scheepsbem.	---
867 man	werklieden	273 man
500 man	doortrekkenden	340 man
750 man	gevangenen	650 man
---	dragers	1450 man
---	Troepen ANOA DJANTAN	769 man
<hr/>		<hr/>
7159 man		7307 man

Merkwaardig is overigens het feit, dat militairen sedert februari B - rantsoenen kregen toegewezen i.p.v. zoals gewoonlijk A - rantsoenen.

Volgens een melding zou de kustart, in het mil. gew. sedert eind april over 14 defecte kanonnen beschikken. Deze kanonnen zouden naar de PUSAT art, worden teruggezonden voor revisie.

Begin maart werden de bewakingsposten in de haven van Bitung door de ADRI teruggetrokken zonder voorafgaande kennisgeving aan de ALRI. Reeds lang was overeengekomen, dat de ALRI deze posten zou overnemen. Door gebrek aan KKO-troepen was dit nog steeds niet geschied (zie ook ISAM 7/61, blz. 12).

KODAM 14/HASANUDDIN (Militair gewest Zuid-Celebes).

Cdt.: Kol. ANDI JUSUF AMIR.

bat. 758; Mobrigcie's 5273, 5111, 5488, 5153; gev. bat. "TG.PURA".

De rest van bataljon 758 (ISAM 6/61, KODAM 13) werd zeer waarschijnlijk in april van Palu/Donggala naar Palopo overgebracht. Medio apr. werd bekend, dat de opleiding van het bataljon, die oorspronkelijk in september 1961 zou plaats vinden, tot een later tijdstip werd uitgesteld.

Dit besluit werd genomen i.v.m. het bestane plan voor opleiding der algemene reserves ADRI en met het oog op het feit, dat de administratie van het bataljon moest worden herzien. Gedurende de wachttijd zou het bataljon v.w.b. de taktische besteding ter beschikking staan van odt. KODAM 14 cq. odt. KOREM 5/SAWERIGADING.

Mobrigcie 5273 arriveerde eind april te Palopo ter aflossing van Mobrigcie 5111 (Mobrigbat. 411). Laatstgenoemde cie keerde begin april naar Java terug.

Volgens een melding bevindt Mobrigcie 5488 (laatstelijk in Zuid-Borneo) zich in Kolaka (Z.O. Celebes). Mobrigcie 5153 (KOREM VI) werd in Raha getraceerd.

Onder "KODAM 7" werd reeds over de "eerste lichting alg. reserves ADRI" geschreven. Zie ook onder "ADRI -algemeen".

Medio maart maakte de gew. deputy "KOANDAKAL" ernstig bezwaar tegen het feit, dat het oude gev. bat. "TG.PURA" (ISAM 6/61, hfdst. "KOANDAKAL") nog steeds niet naar Borneo was teruggezonden. Medio mei was hierin nog steeds geen verandering gekomen.

KODAM 15/PATIMURA (Militair gewest Molukken en Irian Barat).
Odt.: Lt. Kol. BUSIRI.

bat. 453; cie "B"/RPKAD; Mobrigcie 5165.

In mei was bataljon 453 nog steeds niet naar Midden-Java teruggezonden. Versch. eenheden van het bataljon zijn bij operatie "MASOHI" ingezet. Volgens plan zou het bataljon uitino maart in KODAM 7 worden teruggenomen.

Eind april werd de cie "B"/RPKAD uit de operatie "MASOHI" teruggetrokken en naar W.Java teruggezonden.

In verslagperiode werd bekend, dat Mobrigcie 5165 op Morotai naar W.Java zou worden teruggenomen.

V.w.b. de verzorging van de 300 "vluchtelingen" uit NNG. (ISAM 6/61, "IRIAN BARAT -acties") heeft CS ADRI de volgende oplossing: zij zullen worden aangewend als hulpkrachten voor operationele doeleinden (z.g. T.B.O. = Tenaga Bantuan Operasi) en te dieneinde zal de intendance van het mil. gewest met hun verzorging worden belast.

Begin maart arriveerden 227 nooddienstplichtigen van het DBI 7 te Djember in Ambon.

100 adsp. politieagenten zullen uit Kei naar Soasiu worden getransporteerd voor opleiding, nadat de transportgelegenheid hiervoor is geregeld. Nu het pol. commissariaat Irian Barat zal worden afgescheiden van idem Molukken, zal het een eigen politiecorps behoeven (zie ook ISAM 6/61, blz. 12).

KODAM 16/UDAYANA (Militair gewest Kleine Sunda Eilanden).
Odt.: Kol. SUPARDI.

Medio maart werd bekend, dat van 29 t/m 31 maart een werkvergadering in Den Pasar zou worden gehouden door de secties I (intell.) der mil. gewesten die ressorteerden onder KOANDAIT. Deze vergadering die vervolgens werd uitgesteld tot 6, 7, en 8 april diende om tot een coördinatie van deze secties te komen. Op de agenda stonden vermeld: 1e dag: coördinatie van de doctrine "Politiek Manifest"/"USDEK (N.B.: "Pol. Man." = off. verklaring van SUKARNO ddo. 17 augustus 1959 betreffende de principiële problemen der R.I. ged. de revolutie;

"USDEK"- essentiële punten van het "Pol. Man" t.w. de constitutie van 1945, het Indon. Socialisme, geleide democratie, geleide economie en behoud van de Indon. nat. waardigheid), 2e en 3e dag: voordrachten over de contra-psychol. oorl.voering, plannen voor 1961, enz.

Met betrekking tot de organisatie van het mil. gewest waarover in vorige verslagperiode is geschreven, ging CS ADRI medio april accoord met de vorming der drie odo's mil. ressorten. Deze zullen als volgt worden aangeduid: KOREM 161 voor Bali, KOREM 162 voor NUSA TENGGARA BARAT en KOREM 163 voor NUSA TENGGARA TIMUR (naar analogie van de org. der KOREM's in KODAM 3, n.l. KOREM 31 en 32).

1044

ADRI - algemeen.

Op een begin februari gehouden vergadering werd besloten om de 1910 man, die na de beëindiging van de opleidingen 1960 hun opleiding nog niet hadden voltooid, te bestemmen voor de "alg. reserves ADRI" (waarvan in verslagperiode voor het eerst melding wordt gemaakt). Deze 1910 man bevinden zich op het opl. depot 6 in KODAM 8 (600 man), opl. depot 7 in KODAM 8 (700 man)^F en opl. depot 12 in KODAM 13 (250 man). Voorts zouden, in het kader van de vorming van infanterie-eenheden alg. reserves ADRI, 1516 man worden toegevoegd aan "SEBAL" (mog.: opl. scholen officieren?) en 14169 man aan de opl. scholen voor onder-officieren. De laatstgenoemde toewijzing wordt als volgt gespecificeerd:

opl. depot 8 in KODAM 16 (360 man),	
verbindingdienst	1521
artillerie	1865
cavalerie	800
intendance	819
genie	4900
transportdienst	1000
materieeldienst	1800
mil. politie	350
gedeputeerden ADRI	80
dir. adj. gen.	254
jur. dienst	60
(zeer waarsch.) 1e lichterij	
alg. reserves ADRI KODAM 7	
+ KODAM 8	720
	<u>14169 man.</u>

Tot het totaal van 14169 man is men gekomen door het aantal opgeleide militairen (lichting 1960?) ten getale van 13360 man te vermeerderen met de 1910 bovengenoemde mil. en daarna dit totaal te verminderen met 800 man t.b.v. KODAM 5 en 300 man t.b.v. KODAM 15. Verder werd melding gemaakt van 200 man die m.i.v. 1 april rechtstreeks naar de genie zouden worden gezonden om aldaar door het directoraat genie te worden opgeleid. Volgens een Indon. persbericht werden de "alg. reserves ADRI" medio maart door C/S ADRI geïnstalleerd. Brig. gen. SUHARTO, gewezen cdt. TT 4 werd tot corps cdt. van deze reserves benoemd. De "alg. reserves ADRI" zouden zijn gevormd teneinde aan het tekort aan ADRI - personeel tege- moet te komen.

Van 18 t/m 21 april zou door alle ~~cdo's~~ mil. gewesten en alle gew. gedeputeerden der overbr. cdo's een vergadering in Tjibogo worden belegd, waarop o.a. de volgende punten zouden worden behandeld: (v.w.b. de taak ass. 1) de uitvoering van het oorl.-gezag en het insp. opperste oorl.gezag, de Belg. ondernemingen, de sensus "landreform" en de situatie der gebieden; (v.w.b. de taak van ass. 2) de volksdefensie met inbegrip van burgerbescherming en natuurrampen, terr. logistiek, de alg. reserves ADRI, org. en opleidingen; (v.w.b. de taak van ass. 3) voorbereidingen voor de vorming van de gew. nat. fronten (v.w.b. de taak van ass. 4) de "rehabilitatie" cq. reconstructie en het welzijn van het leger, registratie en "screening" van veteranen.

Volgens een Indon. persbericht heeft Kol. SOEGANDHI een functie bij het overbruggingscdo. Sumatra gekregen. Betrokkene werd in de functie van adj. van de president tijdelijk opgevolgd door Lnt. Kol. J.SOEGITO (mil. pol.).

Begin maart werd een "B-25" bommenwerper van de AURI tijdens de landing op het vliegveld van Menado door de luchtdoelartillerie van de ADRI beschoten doch niet geraakt. De beschieting was het gevolg van een misverstand, aangezien de opgave van de routewijziging voor het vliegtuig niet op tijd was doorgezonden.

Medio maart werd Endeh op Flores door een serie aardschokken getroffen ged. 10 minuten. Naar schatting werd 80% van de stad verwoest. De bevolking vluchtte de bergen in. Vzv bekend was er één dode. Het aantal gewonden is onbekend.

Medio maart werden langs de grens van Portugees-Timor pamfletten aangetroffen, waarvan de inhoud tot de jeugd is gericht om zich te laten registreren voor de strijd voor de tot stand koming van een "UNI REPUBLIK TIMOR DILLY".

In mei zou een cursus van ca. twee maanden aanvangen betr. "Saladin", "Saracen" en "Ferret"-tanks. De deelnemers zouden reeds tank-monteur of leerling tank monteur moeten zijn. De cursus stond open voor off. en o.off. materieeldienst van de mil. gew. Nrd. en Z. Sumatra, W., M. en O. Java.

Eind april/begin mei maakte een Russische "vredes-delegatie" verschillende reizen door Java en Bali.

Medio mei bracht de C.S. ADRI per vliegtuig een bezoek aan Nrd. Celebes (i.v.m. overgaven van Pernesta-eenheden).

Omtrent de activiteiten der P.K.I. (Partai Komunis Indonesia) werd in verslagperiode het volgende bekend:

In april werden 3 leden van de P.K.I. door het centraal comité van deze partij naar de ressorten van W. Java gezonden om voorbereidingen te treffen voor de vorming van brigades "PEMBANGUNAN" en bataljons "PEMBANGUNAN". Reeds drie bataljons "PEMBANGUNAN" zouden in de mil. ressorten BANTEN en DJAKARTA/TJIKAMPEK zijn geformeerd. Deze bataljons zouden compacte eenheden zijn die onder controle van de P.K.I. staan en ten alle tijde als gevechtseenheden kunnen worden ingezet, waartoe zij alleen nog moeten worden bewapend. De adsp. off. voor deze bats. zouden in Tanah Abang worden opgeleid.

In P.K.I.-kringen zou voorts zijn bekend gemaakt, dat men niet accoord ging met de opdracht van SUKARNO om alle padvinderversenigingen in één organisatie samen te bundelen (tot de z.g. "PRAMUKA") en om alle verenigingen gelijkende op padvindersong. te ontbinden. De organisatie "PIONIER", waarin adsp. kaderleden der P.K.I. zijn gegroepeerd, is een dergelijke vereniging.

Begin april vond op het secretariaat van het P.K.I.-comité Djakarta-Raya in Djakarta een "plan-conferentie" plaats. Op deze vergadering werd een schema opgesteld voor de vorming van "planning-bureau's" in de partij-comité's Djakarta-Raya. Daarbij zou het volgende zijn bepaald: a) per ultimo april de vorming van een "planning-bureau" in alle partij comité's, b) de leden ervan dienen een opleiding te hebben genoten op de cursus "kader-planning" ged. 40 uren., c) elke maand een "plan-conferentie".

F fracties en ressorten van het P.K.I.-comité

IRIAN BARAT - acties.

M.b.t. het bataljon (Mobrig) "Rangers", dat de kern zal vormen van het in oprichting zijnde "regiment IRIAN BARAT" (zie ook ISAM 6/61, "IR. BAR.") werden nadere bijzonderheden bekend: vanaf begin maart dienden alle cdten Mobriggebieden (in totaal 10, het reserve Mb.- gebied niet meegerekend) twee pelotons te formeren op basis van de voorschriften voor de vorming van een pel. "Rangers". De twee pelotons "RANGERS" die zoveel mogelijk m.b.v. vrijwilligers moesten worden samengesteld, dienden uiterlijk medio mei 1961 te zijn geformeerd. In totaal zullen dus 20 pelotons (=45 cieën = 1 bat.) worden samengesteld. Een plan werd opgesteld om de mil. die tot het regiment "IRIAN BARAT" zullen behoren, te vervangen in de Mobriggebieden.

Volgens een Indon. persbericht werd door de bevelhebber KODAM 15 een "PASUKAN PENGEMPUK IRIAN BARAT" (ook genoemd: "West Irian Shock Brigade") opgericht. De oprichting van deze "P.P.I.B." geschiedde naar aanleiding van de instelling van de Nieuw Guinea Raad en de voorbereidingen voor het Papoea Vrijwilligers Korps. De installatie van de "gevechtseenheid IRIAN BARAT" vond plaats in de stad Ambon. ~~Zeer waarschijnlijk~~ bestaat er verband tussen de 300 "vluchtelingen" uit N.N.G. en deze gevechtseenheid. Zoals onder KODAM 15 vermeld, zullen de 300 "vluchtelingen" als hulpkrachten voor operationele doeleinden (z.g. T.B.O.) worden aangewend. De "P.P.I.B." zou zich ten doel stellen een Ned. infiltratie op elk gebied tegen te gaan en de "kritieke situatie" op het vaste land van IRIAN BARAT tegemoet te treden. Voorts werd melding gemaakt over de oprichting van een "reserve-corps".

Door het veteranenlegioen in Z. Borneo werd een verkl. uitgegeven, dat er een gev. brigade voor IRBAR zal worden gevormd.

Sedert maart worden door de cdten. in alle mil. gew. opgaven ingediend van Indon's die ervaringen in NNG hebben opgedaan, dan wel als "Heiho" (Indon. vrijwilliger in de Jap. tijd.) in NNG dienst hebben gedaan.

In maart werd de samenstelling van het hoofdbestuur van het "Front Nasional" bekend. Als voorzitter van de verschillende gebieden werden genoemd: voor Atjeh: ALIHASJIM; voor Nrd. Sumatra: D.N. AIDIT; voor W. Sumatra: Mr. ALI SASTROAMIDJOJO; voor Zd. Sumatra: A.M. HANAFAI; voor Riouw: Dr. SOEBANDRIO; voor Djambi: ABD. MADJID; voor Djakarta: gen. NASUTION; voor W. Java: AHM ERNINGPRADJA; voor M. Java: brig.gen. SUNGKONO; voor O. Java: SUDIBJO; voor W. Borneo: M. NITIMIHARDJO; voor M. Borneo: TJILIK RIWUT; voor Zd. Borneo: K.H. IDHAM CHALI; voor O. Borneo: WAHLB WAHAB; voor Nrd. en M. Celebes: Lnt. Kol. DJUHARTONO; voor Z. en Z.O. Celebes: Kol. ANDI JUSUF; voor Bali: Mevr. RATU AMINAH HIDAJAT; voor W. deel Kl. Sunda Eil.: Mevr. SOEHARTO; voor O. deel Kl. Sunda Eil.: HARTOJO; voor Molukken en Irbar.: Lnt. Kol. NANLOHY en voor Djocjakarta: prof. K.H. FATED MAKROEF.

dit kop. met alle, eerst ~~aan~~
eind 1907 kunnen ~~zijn~~ de opzet
ligt een "alle-partij" ~~of~~

780 om hem te kunnen
vreden en bleeden uit. Leven
vandaag!

In de strijd tegen de Permana werd de ADRI
overblijft radio psychologische ontvoering boefheid.
Te verwachten is dat deze teams nu vrij komen en mogelijk
in de toekomst naar Atjeh/Ambon gestuurd zullen worden.

ISAM 8/61

ZIEER GEHEIM.
Exempl. no: 6

*mana
melting*

Als onderdeel van de strijd om IRIAN BARAT zou gebruik worden
gemaakt van de Radio Republik Indonesia in Ambon, aangezien deze zen-
der krachtig genoeg is om in NNG, Australië en Nw. Zeeland te worden
ontvangen. Dit heeft Indonesië kunnen opmaken n.a.v. de verzoeken uit
Australië en Nw. Zeeland m.b.t. gramafonplaten programma's.

Op 5 april werd op het MERDEKA-plein in Ambon een SAMUDERA-bij-
eenkomst gehouden als protest tegen de oprichting van de N.G.R. De bij-
eenkomst, die werd geleid door PAULUS MAMBUR, een autochtoon uit NNG.,
zou door ca. 10.000 personen zijn bijgewoond. Diverse anti-Ned. rede-
voeringen werden gehouden, terwijl spandoeken met leuzen werden mede-
gevoerd zoals: "Wij wachten op het commando om Irian Barat te veroveren".
Bij de sluiting van de bijeenkomst werd een resolutie aangenomen waar-
in bij de Indon. regering o.m. werd aangedrongen de N.G.R. hoe dan ook
te ontbinden. I.v.m. deze samenkomst werd door de oorlogsschepen van
de ALRI en de luchtvaart van de ADRI bij wijze van machtsvertoon van
18 t/m 23 uur een "Kanonade" afgegeven. (NOOT: Op 5 april bevond de
scheepsonderzee "ST-12.3.1." zich in de haven van Ambon, zie ISAM 7/61,
blz. 10).

106.

KKO (mariniers).

Een personeelsrapport per ultimo febr. 1961 van de FUSAT oplei-
dingen KKO geeft de volgende sterkte cijfers weer: (personeel in vaste
dienst): 33 officieren, inc. art. en andere korpsen; 208 o.off. en
293 manschappen; (cursisten/leerlingen): 88 man op de SEKADIN II, 113
man op de SEKSBAS X, 11 man van de verb. dienst III en 632 recruten
zeedienst VIII; v.w.b. burger personeel 318 man en v.w.b. de cursus
indoctrinatie KKO 72 man.

Begin maart werd melding gemaakt over het bestaan van PASTI - 2 (mog.
PASUKAN OPERATI?). PASTI-2 vertrok medio maart per trein en is moge-
lijk een oefeneenheid. (zie in verband hiermee de velddienstoefening
van de TARUNA, ISAM 2/61, blz. 15.)

*Deze groep
vertoelt naar
Rusland voor
het trainen op
vermenen van
amfibisch
materieel of
helicopters?*

Medio maart werd het bestaan bekend van de KKO-oefeneenheid 10.6 die
deel uitmaakte van de "GUGUS GERAKAN" (actie groep) 10 die is samenge-
steld uit versch. ALRI-eenheden. Tot cdt. van de oefeneenheid 10.6
werd benoemd de Kapt. KKO R. DJAFAR.

Begin maart vond de overdracht van de volgende functies plaats: de
functie van off. v. adm. "PASINKO" door maj. S. SISWOSOEMARTO aan Lt.
adm. SOERADI in zijn kwaliteit van fgd. off. v. adm. van het 1e bat.
KKO; de functie van cdt. stafcie, tevens belast met onderhoud en aan-
gelegenheden betreffende inwendige dienst van de KKO-Kazerne Wonokitri
door Kapt. KKO TAMZIS PRAWIRO SOENJOJO aan Kapt. KKO OEMAR S.; de func-
tie van cdt. motor-transportcie van PASINKO door Kapt. TD.
S. SOEWARDI aan de vak off. Lt. HADI SOEDITO.

M.i.v. 15 april werd de cdt. KKO, Kol. R. SOEHADI bevorderd tot brig.
generaal.

Op 22 apr. werd bij de centr. opl. amfibisch KKO de school voor KKO
reserveoff. officieel geopend met de opl. van de eerste lichting (9
maanden). Eind april werd het bevel over "PASINKO" door Lt. Kol.
TOEKIRAN overgedragen aan Maj. Boy. ZABIDIN (zie ook ISAM 6/61, "KKO").
Volgens een Indon. persbericht ontving het KKO amfibische opl. centrum
te Surabaya uit handen van de corpscdt. Kol. SUHADI haar vaandel.

107. Militaire Operaties in Indonesië.a. SUMATRA

Medio maart werden onderhandelingen gevoerd over de overgave van 900 man TII onder leiding van SULEIMAN GADING en ACHMAD RADEI. Daarbij hadden deze twee leiders een ontmoeting met de cdt. KODAM 1. Begin apr. vond de overgave van 600 man DI-rebellen plaats o.c.v. SULEIMAN GADING en AMINALI.

In verslagperiode werden diverse benden in M. Sumatra gesignaleerd. Medio april hield een bende van 18 man zich op in Lawas, van waaruit zij naar Manindjauan ageerde. Voorts kwamen kleine groepen, variërend van 3 tot 15 man, zich aan ADRI-posten overgeven. Medio april gaven 15 bendeleden van het voormalige bataljon 132 (in apr. 1958 in opstand gekomen) zich over.

b. JAVA

Begin mei vonden beschietingen door de AURI plaats in het militair ressort Bogor (Gede-complex).

c. BORNEO

N.a.v. ordeverstoringen door een bende in de provincie M. Borneo werd door de gedeputeerde voor KOANDAKAL bepaald, dat de regentschappen Nrd.- en Zd. Barito voortaan tot de gebieden behoren, waaraan militaire steun wordt verleend. Ook in andere streken werden versch. roofovervallen gedaan.

d. NOORD-CELEBES

Pernesta-overgaven. (nagekomen bijzonderheden).

Zoals bekend, geschiedde begin febr. de overgave van de "MANGUNI" troepen van L.F. SAERANG. In vorige verslagperiode werd vermeld, dat het opgegeven aantal wapens (1003 st.) dat de troepen mede brachten, gedurende de registratie als zeer voorbarig werd beschouwd. Achteraf is echter gebleken, dat dit door SAERANG persoonlijk aangegeven aantal wel degelijk juist was. De registratie leverde op:

1 S.T.B. (terugstl. vuurm.)	53 BREN's
2 L.M.G.	541 geweren
15 mortieren - 6 mm.	3 oefengeweren
8 mortieren - 8 mm.	227 STEN's
6 M-23 (vickers)	145 pistolen
	2 seinpistolen

1003 totaal

V.w.b. de overgave van LIMUNGKEWAS met 630 man en 189 gezinsleden, be-
droeg het aantal wapens 243 st. t.w.:

2 STB.	
2 12.7	
4 mortieren - 8mm.	
2 mortieren - 6mm.	
1 mortier - 2inch.	
3 M - 23	
51 STEN's	12 pistolen
18 BREN's	148 geweren.

De verliezen aan eigen zijde over febr. (zie ook ISAM 6/61, blz. 17) waren: 8 man gesneuveld, 40 man gewond en 3 man gevangen genomen. Geen materiële verliezen.

In de tweede week van maart werd de gehele brigade "ANOJA DJANTAN" o.c.v. "Lnt.Kol." LIMUNGKEWAS met de "ILKE" in twee gedeelten van Kota Bunan naar Bitung overgebracht en aldaar in de "WANGURER"-kazerne gelegerd. De benedeleden ervan verkeerden in slechte lichamelijke conditie terwijl zij bovendien ongeschoeid en slecht gekleed waren.

Eind maart werden de troepen van SAERANG en LIMUNGKEWAS met de "HONKONG FIR" naar O. Java afgevoerd (in totaal 5 cieën). Bij de groep van LAURENS SAERANG bevonden zich o.a. de volgende permesta-leiders: H.C. MANTIRI, voormalig bestuursambtenaar, WIM NAJOAN, voormalig TNI-Kapt., A. ILHUDI, voormalig regent, ARSUMAIKU, voormalig districtshoofd en verder ex-PPK-leden (NOOT; PPK; PASUKAN PEMBELA KEADILAN = leger voor de verdediging van het recht; bendewezen o.l.v. ANDI MASSE) zoals HEIN KALANGI, cdt. "bat. MANGUNI", JONNY PALEMPUNG, cdt. "cie A" en HENNY WAWORUTU, "combat C" (pel?); voorts de ex-Kol. TAN HOBY (alias CHEN HUI) die uit Taiwan afkomstig was, en de tlt. vlieger ARNOLD HUMPHRIES OSWALD (alias SPARKS) van de R.A.F.. Deze twee buitenlanders waren laatstelijk radiotelegrafist op het schip "SEABIRD", dat in dec. 1958 door de luchtmacht tot zinken werd gebracht. Zij hadden zich bij LAURENS SAERANG aangesloten.

OPERATIE "MAHAKAM".

Zoals reeds onder KODAM 13 vermeld, zou het mobiel cdo. "MAHAKAM" medio maart worden ontbonden. De operatie "MAHAKAM" kan dus vanaf dat tijdstip als beëindigd worden beschouwd.

OPERATIE's "SADAR"/"PANTJASILA II"/"GANESHA III".

Volgens een B-2 melding is er een scheuring ontstaan in de geleerden van de resten van de Permestabrigade 999. GOAN, cdt. permestabat. 2 (ISAM 12/60, Mil. Oper. In Nrd. Cel.) zou zich n.l. hebben gedistancieerd van LISANGAN (cdt. perm. bat. 1). De cdt. van KODAM 13 verwachtte naar aanleiding hiervan, dat GOAN zich aan regeringszijde zou willen scharen. De gelegenheid werd dan ook te baat genomen, om LAURENS SAERANG met enkele "combat"-pelotons naar Tompasso Baru te dirigeren teneinde GOAN c.s. tot overgave te bewegen. Mogelijk werd hiermede de operatie "PANTJASILA II" uitgevoerd (zie ook ISAM 6/61, blz. 16).

Het is dzz. gebleken, dat de operatie "SADAR" in bijzonder nauwe betrekking staat tot de onderhandelingen tussen de verschillende partijen. De mogelijkheid is niet uitgesloten, dat deze operatie in feite de aanduiding hiervan is. Onderwijl voltrokken zich nieuwe wijzigingen in het Permesta-kamp. Medio maart ontstond er verwijdering tussen KAWILARANG en V. SUMUAL. In zijn kwaliteit van opperbevelhebber ontbond KAWILARANG het "Korps alg. reserve permesta", dat onder cdo. stond van V. SUMUAL. De kern van dit korps, dat als strategische reserve-eenheid was geformeerd door SUMUAL, bestond uit de brigade 999, versterkt met de bats. "Y" en "H" en de brigade "SINOMBATU". Thans werd deze reserve-eenheid organiek en tactisch onder cdo. van D.J. SOMBA gesteld. Laatst genoemde is cdt. mil. gew. Nrd. Celebes". Deze wijze van handeling zou het gevolg zijn geweest van het streven van KAWILARANG om de invloed van V. SUMUAL te beperken en de positie van D.J. SOMBA te versterken.

Bovendien koesterde KAWILARANG de gedachte om zich in de nabije toekomst uiteindelijk aan regeringszijde te scharen.

Intussen voerde B. TUMBELAKA, wnd. gouverneur van Nrd. Celebes onderhandelingen met de permestaleiders ABE MANTIRI en LENDY TUMBELAKA (wiens broer hij is). Daar men hierbij niet tot overeenstemming kon komen, werd een ontmoeting met A. KAWILARANG gearrangeerd. Deze bleek bereid te zijn om zijn medewerking te verlenen, door MANTIRI en L. TUMBELAKA op te dragen de onderhandelingen met B. TUMBELAKA voort te zetten. Aan de hand van deze opdracht die door KAWILARANG schriftelijk was vastgelegd, werd door het gew. cdo. een communiqué uitgegeven, welks inhoud melding maakt van het besluit van KAWILARANG om, indachtig de duur (3 jr.) van de onderlinge twist, het aantal slachtoffers, de rust, de veiligheid enz. enz. m.i.v. 15 april 1961 met zijn troepen en gezinnen in de schoot van het moederland terug te keren. Het gew. cdo. bepaalde hiermee zelf het tijdstip, waarop de besprekingen uiteindelijk toch tot een voor het gewest gunstig resultaat zouden moeten leiden!

Terwijl de onderhandelingen voortduurden, werden alvast richtlijnen bepaald m.b.t. de normalisering der permestaringen en de ordening der permestabataljons. Het grootste deel der rebellen liet zich reeds met het vooruitzicht op de a.s. overgave het haar knippen, KAWILARANG verzamelde de vooraanstaande leden der permestaleiding in het complex TANGKUNEI SULUUN. Begin april verklaarde een optimistische Kapt. SUMARDI (off. psychol. oorlogv., zie ook ISAM 6/61, blz. 17), dat het enige en voornaamste doel van operatie "GANESHA III" (ISAM 6/61) bijna was bereikt, naar verwachting op 4 april. In verband hiermede achtte hij het noodzakelijk, dat de C.S. ADRI m.h.o. zijn bezoek aan Australië eerst naar Menado zou reizen om de officiële overgaven luister bij te zetten. (NOOT: gen. NASUTION begaf zich pas medio mei naar Nrd. Celebes, na het bezoek aan Australië). Op de vooravond van 4 april werd een boodschap van NASUTION, gericht tot de zich nog in de wildernis bevindende rebellen, via de R.R.I. Menado uitgezonden.

Op 4 april werd de overgave van KAWILARANG o.q. SOMBES inderdaad een feit. In Lopana/Amurang verklaarde permesta Kolonel SOMBA plechtig in opdracht van gen. maj. KAWILARANG ten overstaan van twee aanwezige permesta-cieën, een cie van de regeringstroepen, de gew. bevelhebber en genodigden in de schoot van de republiek te zijn teruggekeerd met 25.000 volgelingen en 8000 wapens. Volgens een Indon. persbericht werd SOMBA telegr. door NASUTION gelukkiggewens met zijn terugkeer tot de republiek. Na de gebruikelijke beloftes en chauvinistische toespraken werd deze plechtigheid besloten met een defilé. Vervolgens vond een bijeenkomst van de mil. en permesta-leiders plaats, waarop werden besproken: rayonerings, corridors voor het wegverkeer, contactposten én "liasion-group", logistieke bases, het opmaken van een nominatieve opgave en de samenstelling van R.O.I. II, de aanleg van wegen naar het binnenland en de voortzetting van de strijd tegen de overgebleven groepen die weigerden zich over te geven. Tevens werd door SOMBA aan al zijn troepen het bevel gegeven om op te houden met vuren en de vijandelijkheden te staken. Medio april vertrok een gezelschap o.l.v. gen. maj. HIDAJAT (wnd. min. van nationale veiligheid) en bestaande uit o.a. brig. gen. JANI (deputy 2 CS ADRI), twee buitenlandse attachés (w.o. de Amerikaanse), verslaggevers en persfotografen uit Djakarta naar Menado per Iljusin. Aldaar werden KAWILARANG en SOMBA voorgesteld aan het gezelschap.

All bronnen van het permesta verzet in een over een nieuw van Tumbelaka en zijn "leperspartij". Het meetpunt van de (Ondi - Tumbelaka) Permesta leiders op Java dringt waarschijnlijk 8% Tumbelaka (nog) meer in de richting van het PKI-kamp. De Amerikaanse rebellen betrekken te zijn geweest bij de benoeming Kawi Carang C.S. - Tumbelaka - Jani

V.w.b. het personeelsbeleid ten aanzien van permesta-leden die zich overgaven, werden de volgende bepalingen vastgesteld: a) hun opvang vindt plaats op basis van algemene amnestie, b) hun wordt de mogelijkheid geboden als militair te worden aangenomen op basis van de verhouding van persoon tot wapen als 1 : 1, c) de ex-TNI militairen waarop dit laatste van toepassing is, worden na verhoor administratief en registratief in hun oorspronkelijke rang aangesteld zoals laatstelijk werd besloten. Vervolgens wordt hun de status van dienstplichtige verleend.

Ook TENGES (ISAM 6/61, Mil. Oper. in Nrd. Cel.) bleek zich onder de overgegevenen te bevinden. Gedurende een onderhoud tussen TENGES, cdt. WK. III en de edten RTP 1 en 2 werd overeengekomen dat vanuit het bevoorradingspunt Tondano van 25 april t/m 15 mei levensmiddelen en zakgeld zouden worden verstrekt aan de volgende eenheden:

bat. "X"	voor	1800	personen
bat. "R"	"	1500	"
KKAD(?)	"	800	"
bat. "I"	"	2000	"
bat. KK(K?)	"	2000	"
Staf PPAP	"	600	"

De uitvoering zou (met terugwerkende kracht) op 9 mei beginnen.

De operaties werden onderwijl voortgezet tegen de overgebleven Permesta-benden,

- t.w. 1) de groep van VENTJIE SUMUAL, verblijf houdende op de berg GG. Moñnot.
- 2) RAIDERS SUAD 1 o.c.v. PANTOUW met 150 wapens.
- 3) bat. 1/999 o.c.v. LISANGAN met 200 wapens. De laatste twee eenheden behoren tot de hoofdmacht van SUMUAL en houden zich op in het complex Tompaso Baru.
- 4) bat. 2/999 o.c.v. GOAN met 350 wapens. Dit bataljon vormt de kern van de PPK (zie elders) die reeds gedurende tien jaar heeft rondgezworven en thans bezig zou zijn zich bij L. SAERANG aan te sluiten. Houdt zich Z. van Kota Mobagu op.
- 5) bat. "O" o.c.v. RUMAGIT met 200 wapens.
- 6) de rest van bat. "Q" met 100 wapens in Nuangan en omgeving.

1000 wapens

Eind april arriveerde een koerier van de bataljons 1 en 2 in Amurang met de boodschap, dat zij voornemens waren zich over te geven. Hierna volgde de overgave van een deel van beide bats.

Begin mei vond weer een overgave plaats. Een groep van het permestabataljon RAIDERS o.c.v. MATIUS WIMPI werd door het bat. 526 ontwapend. Deze groep was 104 man sterk met 80 wapens.

In april gaven zich 175 man met 78 wapens van de z.g. "MAESA C" brigade o.c.v. maj. LUMINTANG over in Poopo (RTP 1).

e. ZUID-CELEBES.

Medio maart gaven zich 350 volgelingen van de MOMOC ANTJARULLAH over aan de post van de Mbrigcie 5488 in sector B/Kolaka.

De resultaten van de beveiligingsacties door RTP KILAT (dzz. onbekend) in Z. en ZO.-Celebes over februari en maart waren 125 bendeleden gedood en 150 gevangenen.

In april gaf Maj. TII MOCH SJARGAWI zich met 825 volgelingen en gezinsleden in Kadjang (KOREM 2) over.

De cdt. van KODAM 14 installeerde in Makassar 440 dienstplichtige recruten tot soldaat TNI. Onder hen bevond zich een cie ex-DI/TII leden o.c.v. KAHAR MUANG, ex. cdt. bat. 16 regiment IV/40.000 (zie ook ISAM 10/60, Mil. Oper. in Zd. Cel.).

Medio maart werden Tjina en Lebetjang in KOREM 1 aangevallen door een DI/TII bende o.c.v. A.TJAPPI ter sterkte van 1 cie bewapend met o.a. 6 Bren's en 3 mortieren van 5. Na een gevecht van circa 2 uur trok de bende zich terug. Eind maart werd KAHAR MUZAKKAR in KOREM 5 met 2 bats. gesignaleerd.

Medio april gaven zich 300 DI/TII leden en 500 gezinsleden over aan de cdo-post van de operatie "BADAI" in het gebergte Lompobatang, KOREM 1. In april werd in KOREM 1/LOMPOBATANG in het oostelijk berggebied van Lompobatang de operatie "BADAI" uitgevoerd. Eind april werd melding gemaakt van 1200 man die zich reeds hadden overgegeven in het kader van deze operatie.

644 leden van de G.P.S.T. in M.Celebes gaven zich over aan de cdt. vak gev. bat. "TANDJUNG PURA" in Poso.

Begin mei vonden beschietingen uit de lucht plaats op Bone Pute, Laloe, Sampano, Keppe, Larompong, Lanipa complex, Olang complex en Mamangke complex ten N.O. van Palopo.

f. MOLUKKEN.

Bij officieel besluit werden de volgende gebieden in de Molukken als onveilig beschouwd: v.w.b. het operatiegebied; het W. deel van Ceram en het N. deel van Halmahera en de omliggende eilanden; v.w.b. het consolidatiegebied; het O. deel van Ceram en het gebied van Midden Halmahera.

Operatie MENA - III (nagekomen bijzonderheden).

Eind april werd bekend, dat gedurende de operatie "MENA -III" in de periode 25 nov - 10 febr. 448 man, bewapend met 157 diverse wapens ^{werden} gevangen genomen. De in Halmahera overgebleven en nog rondzwervende benden waren vzw, bekend: 1) Permesta Lnt. Kol. KUMONTOI met 80 man, bew. met 38 wapens in het Asimiro gebergte, (Boven Halmahera werden pamfletten uitgeworpen die gericht waren tot KUMONTOI met de vermelding dat SAERANG en SOMBA met meer dan 30.000 volgelingen waren teruggekeerd in de schoot van de republiek), 2) Elt. A.TAKALAMINANG met het bataljon "BUKIT SRIEUBU" ter sterkte van 24 man met 18 wapens in het Woka-gebergte, 3) Kapt. LENGKONG met het bataljon "BANAU" ter sterkte van 11 man met 4 wapens in het gebergte Gamkaha, 4) Kapt. TAMBURIAN met 11 man van de "COMBAT"-bende met 4 wapens; verblijfplaats onbekend, 5) Elt. SANGER met 10 wapens in het binnenland Kao.

De 68 "echte" permesta strijders (ISAM 6/61, blz. 11) werden op verzoek van het cdo. mil. gew. 15 overgedragen aan het mil. gew. 13. Het transport geschiedde per AURI-vliegtuig. F met cie 2 ter strekte van 24 man met

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

De stafofficier inlichtingendienst
der bezmacht in Ned.Nieuw-Guinea,

G.Th. Vermeulen
G.Th. Vermeulen.
LTZSD 1

Vin gebiede
MASOHI
aan on
nplement
deze ISAM
volgt

AANVULLING ISAM 8/61.

ZEER GEHEIM.
Exempl. nr: .../

*dist ex 2
3
4* *Conform*

GM/3003-0023.

Hollandia, 30 mei 1961.

Distributie:

Hoofdbur. Inl. Marinestaf	ex. 1		
RNNLO S'pore	ex. 2	dtkv	HBIM
G 2 - HK Korps Mariniers	ex. 3	dtkv	HBIM
G 2 - Gen. Staf	ex. 4	dtkv	HBIM
Hoofd Marid VI NNG	ex. 5		
COSTRING	ex. 6 - 7.		

7/8/61

Onderwerp: Aanvulling ISAM 8/61.
(Operatie MASOHI)

Als aanvulling op ISAM 8/61 Nr. GM/2943-0023 dd. 15 mei 1961 zij UHoogodolgestrenges in bijlage aangeboden een overzicht van de operatie "MASOHI" in West Ceram over de periode april - 18 mei 1961, dat in genoemde ISAM dient te worden opgenomen onder pt. 107.f.

De stafofficier inlichtingendienst
der zeemacht in Ned. Nieuw-Guinea,

[Handwritten Signature]
C.J. van Westenbrugge.
LTZ I.

*IP /
IB*

107. Operatie "MASOHI"

(Aanvang 4 april 1961; verslag tot 18 mei 1961.)

Nu de centrale regering erin is geslaagd om de Permesta op Morotai en Halmahera gedurende de operaties "MENA III" en "SADAR" (medio nov. '60 tot medio febr. '61) grotendeels op te ruimen, heeft het gew. cdo. in verslagperiode met krachtige hand de R.M.S. (REPUBLIK MALUKU SELATAN) op Ceram aangepakt. Zoals bekend, werd begin sept. 1960 een operatie tegen de R.M.S. op Haruku (eil. O. van Ambon) ingezet (ISAM 12/60, Mil. Oper. in de Mol.) Vermoedelijk omdat de plannen werden gewijzigd, werd deze operatie in november afgebroken en werd de aandacht gericht op de Permesta in de Nrdl. Molukken, hetgeen resulteerde in "MENA III" en "SADAR". De eerstvolgende operatie die eind mrt/begin apr. tegen de R.M.S. op Ceram werd ingezet, geschiedde onder de naam "MASOHI" (vermoedelijk genoemd naar de plaats MASOHI bij Amahai) De operatie werd uitgevoerd in W. Ceram, waar het grootste deel der R.M.S. zich blijkbaar ophield.

Operatie - terrein: zeer bergachtig en moeilijk te doordringen wegens de zeer dichte jungle (+ 90% van Ceram). Berghoogten tot + 1000 meter. Gedurende de operatie waren de rivieren slecht bevaarbaar, vanwege de doorstaande westmoesson.

A. Operatie - eenheden:

- 1.) de cie "B"/RPKAD (medio jan. uit de operatie "MENA III" teruggetrokken en in Ambon teruggekeerd. Operatie - codeaanduiding: cie "NAGA" (draak). Zie ook ISAM 3/61, "Mil. Oper. in de Molukken")
- 2.) de cie "RAIDERS" van het mil. gew. (medio febr. na beëindiging operatie "MENA III" op Halmahera in Ambon teruggekeerd.
Operatie - codeaanduidingen :
cie "BANTENG" (wild rund) en cie "HALMAHERA BANTENG")
- 3.) cie 1/453 (laatstelijk op Ambon getraceerd. Operatie - codeaanduiding : cie "AMBON 453").
- 4.) cie 2/453 (laatstelijk in Kairatu getraceerd. Operatie - codeaanduiding : cie "NORI" (papegaai)
- 5.) cie 4/453 (medio febr. na beëindiging operatie "MENA III" op Halmahera in Ambon teruggekeerd.)
- 6.) cie 1/713 (laatstelijk in Saparua getraceerd).
- 7.) cie 2/713 (laatstelijk in Kaidobo getraceerd. Operatie - codeaanduidingen : cie "ELANG" (sperwer) en cie "HALMAHERA - 2").
- 8.) cie 3/713 (laatstelijk op Ambon getraceerd. Operatie - codeaanduiding : cie "HALMAHERA - 3").
- 9.) cie 4/713 (laatstelijk in Tuluhu op Ambon getraceerd.)

- 3 -

- 10.) cie 5/713 (laatstelijk in Piru getraceerd. Operatie - codeaanduiding : cie "GAGAK" (kraai)).
- 11.) Mobrigoie 5487 (laatstelijk in Tantui (Ambon) getraceerd. Operatie - codeaanduiding : cie "HALMAHERA SRI-TI")
- 12.) Mobrigoie 5157 (laatstelijk in Amahai getraceerd).
- 13.) Mobrigoie 5154 (laatstelijk in Paso getraceerd).

- B. Opdracht :
- a) Vernietiging van vijandelijke concentraties.
 - b) Het stabiliseren van de toestand in het gebied teneinde een normaal bestuur mogelijk te maken.

C. De uitvoering.

Op 24 mrt. vond een inleidende actie plaats. De cdt. bat. 453 en de cdt. subvak A/Ceram Barat begaven zich met het 3e pel. van cie 4/453 a/b van de "SONNY" en voeren van Kairatu naar Kamarian. Twee uur later werd deze plaats bezet.

Op 4 apr. (D-day) ving de eigenlijke operatie aan met landingen op de NW.kust van Ceram:

1. De cie "B"/RPKAD ging in Lisabata aan land en stootte door in Zdl. richting tot aan de helling van de Gunung Aweh Bubui, alwaar op een hoogte van 1100 meter werd overnacht. De volgende dag bereikte de cie W. Taoc. Hierop werden twee vijandelijke stellingen van de R.M.S.-leider SOUMOKIL aangevallen. Bijz. over deze aanval ontbreken dzz.
2. De cie "RAIDERS" landde te Murnaten en rukte in ZW. richting op. Daarbij werden enige moeilijkheden ondervonden wegens overstromingen in dit gebied. Dezelfde dag werd bivak A1 opgeslagen. Op 5 apr. arriveerde de cie bij A2, waarbij vertraging werd ondervonden door overstroming van de rivier W.Pana. Op 6 apr. bleek na aankomst bij de vijandelijke stelling A3, dat deze geheel was verlaten. Van A3 werden twee patrouilles uitgezonden: naar W.Lati (A4) en W. Nusua (A5). Ook deze plaatsen waren verlaten. Vervolgens werden de stellingen van de R.M.S. Kapt. SOUISA aangevallen (A6 en A7). Bijz. over deze aanval ontbreken dzz.
3. De cie 1/453 ageerde vanaf de W. kust. Op 3 apr. arriveerden 81 man van deze cie o.c.v. de cie's cdt lnt. DJUMINO uit Kairatu in Honitetu. Op D-day vertrok een gedeelte van deze cie ter sterkte van 80 man en 57 koelies uit Honitetu en bezette twee dagen later B1 zonder dat het tot een treffen kwam. (Deze eenheid beschikte over een mondvorraad die slechts voldoende was voor tien dagen. De cie's cdt vestigde de aandacht hierop.) De operationele sterkte van de gehele cie 1/453 bedroeg 120 man, n.l. 40 man met 20 koelies in subvak B-3 Ceram Barat (Honitetu) en 80 man met 57 koelies op B1. Hierop werd Hukuanakōta bezet, waarna werd gepatrouilleerd binnen een straal van 10 Km.

- 4 -

4. De cie 2/453 ging op D-day aan land bij W. Samu. In deze plaats en in de omgeving werd een zuiveringsactie uitgevoerd. Op 5 apr. bereikte deze cie C1 alwaar slechts drie man, gewapend met L.E. werden waargenomen, die in de richting van W. Kamal vluchtten. De volgende dag werd vuurcontact gemaakt met een R.M.S. post op C2, waarna de vijand vluchtte. De cie rukte verder tot C3.
(Cie 2/453 was niet op volledige sterkte. Op 9 apr. werd het 2e pel. cie 2/453 uit Ambon met de "KANOBE" naar Kairatu overgebracht om zich bij de eenheid aan te sluiten.)
Vervolgens werden de stellingen van de R.M.S. Maj. LESILOLO (C4) en van de R.M.S. Eit. PATTIASINA (C5) aangevallen en werd Rumberu bezet. Hier moesten verdere orders worden afgewacht. Bijz. over deze aanvallen zijn dzz. onbekend.
5. Van cie 4/453, die nog geen acties had ondernomen (met uitzondering van het 3e peloton) was op 6 apr. de dislocatie als volgt: het cie's cdo. (10 man) in Kairatu, de vertegenwoordiging en het 1e pel. (49 man) in Ambon, op de posten Kamarian het 3e pel. (37 man) en Sukowati (subvak B-3 Ceram Barat; 27 man) en Gimba (subvak B-3 Ceram Barat; 10 man). Op 9 apr. werd het 1e pel. met de "KANOBE" uit Ambon naar Kairatu overgebracht. Op 19 apr. was de dislocatie als volgt: het cie's cdo (12 man) te Kairatu, de vertegenwoordiging (14 man) in Ambon, in Kamarian 37 man, Sukowati 28 man, Gimba 10 man en het 1e pel. (32 man) in Kairatu.
6. Cie 1/713 : werd eerst later bij de oper. betrokken.
7. Cie 2/713 : ageerde op 4 apr. vanuit Kaibobo om de stellingen D1, D2, D3 en D4 van de R.M.S.- Lnt.Kol.SOPAMENA aan te vallen en vervolgens door te stoten naar W. Kamal. Zie blz.5...
8. Cie 3/713: werd eerst later bij de oper. betrokken.
9. Cie 4/713: werd eerst later bij de oper. betrokken.
10. Cie 5/713 rukte op D-day vanuit Piru naar E1 teneinde de actie van de cie "RAIDERS" te ondersteunen. Hierna zette de cie de actie voort naar Kawa.
11. De Mobrigracie 5487 ageerde op 4 apr. vanuit Taniwel en bezette Riring. In de omgeving werd gepatrouilleerd om dit gebied af te sluiten en verbinding te krijgen met de cie "B"/RPKAD teneinde gezamenlijk de operatie voort te zetten.
12. De Mobrigracie 5157 werd zijdelings bij de operatie betrokken. Deze cie had tot taak de bezetting van de posten Tala en Latu, alwaar op beide plaatsen een groep van cie 1/713 was gelegerd, te vervangen door een plus peloton.
13. De Mobrigracie 5154: werd evenzo zijdelings bij de oper. betrokken. Op het tijdstip van de aanval door de bovengenoemde operatie - eenheden, bevond het mobiele cdo. van de operatie "MASOHI" zich in Kairatu, van waaruit de aanval werd geleid. Deze operatie "MASOHI" nam dus een aanvang met inzet van zeven cieën. Naarmate de tijd vortschreed, zouden nog meer eenheden worden ingezet.
Op 6 apr. arriveerde de bevelhebber van het militair gewest (Lnt.Kol. BUSIRI) in Kairatu om zich van de gebeurtenissen op de hoogte te stellen. Op 14 apr. keerde hij naar Ambon terug.

- 5 -

Het verdere verloop van de operatie was als volgt:

De cie "B"/RPKAD maakte een doorsteek en arriveerde op 14 apr. in Kairatu. Vervolgens werd in de omgeving van deze plaats gepatrouilleerd. De cie 1 en cie 2/453 bevonden zich op 14 apr. nog op de resp. posten (Hoekoeana - Kota en Rumberoe) van waaruit in de omgeving werd gepatrouilleerd. De cie "RAIDERS" bevond zich op 13 apr. bij A8, alwaar gedurende vijf minuten vuurcontact plaats vond. De vijand trok zich hierna terug. Vervolgens werd cf. de opdracht het tempo van de cie vertraagd. Op A9 werd op 500 meter hoogte halt gehouden en werd in de omgeving gepatrouilleerd. Op 17 apr. zou volgens plan het vijandelijke complex "AMBON-2" (A10) worden aangevallen en bezet. Deze actie diende geheim gehouden te worden. Twee pels. van cie 2/713 zouden tegelijkertijd het gebied tussen de bron van de W. Batusate en de W. Melilia afsluiten, terwijl het overige deel van de cie zou aanvallen in de omgeving van D2. Vervolgens zou een afsluitingsactie plaats vinden in de omgeving van D3. De eenheden kregen de opdracht om niet ten O. van de rivier W. Aru te komen, aangezien het gebied aldaar zou worden bestookt met mortiervuur door één der pels. van cie 2/713. Na verovering van het complex diende de cie "RAIDERS" alhier stelling in te nemen, terwijl ook cie 2/713 in Kpg. Baru (D4) nadere orders diende af te wachten. Onderwijl was op 8 apr. een pel. van Mobrigoie 5154 met het ms. "AM 1" naar Rumahkai overgebracht om deze plaats te bezetten en het kustgebied in de omgeving af te sluiten. Op 11 apr. vertrok een pel. van de reserve cie van bat. 713 naar Kawa om verbinding te krijgen met cie 5/713. Het is dzz. onbekend welke van de drie reserve-cieën /713 het hier betreft. Het meest waarschijnlijk lijkt cie 3/713, waarvan dzz. een pel. in Murnaten (Nrd. Ceram) bekend is, dat naar Kawa zou kunnen hebben gea-geerd.

Op 16 apr. werd het aantal eenheden dat deel nam aan de operatie, vermeerderd met een cie. Cie 4/713 werd van Ambon naar Piru overgebracht, alwaar het batsdo. zich reeds bevond.

Op 18 apr. werd bekend, dat de Mobrigoie 5487 veel zieken (malaria?) had. Deze cie zou volgens plan op 20 apr. naar Demak(?) moeten afdalen. (Noot: Mogelijk wordt bedoeld Kamal. Er moet n.l. ernstig rekening worden gehouden met de mogelijkheid, dat deze Mobrigoie volgens plan vanaf de Nrd. - kust dwarsdoor had moeten steken naar de ZW. kust (Kamal), hetgeen ook geschied was met de cie "B"/RPKAD.). Aan de opdracht van het operatiecdo. "MASOHI" om een gedeelte der manschappen naar Taniwel terug te zenden met de zieken en aldaar levensmiddelen op te halen, werd geen gevolg gegeven. De manschappen waren hiertoe namelijk niet in staat, daar zij volgens hun eigen verklaring niet meer fysiek in staat waren om verder te vechten. Op 20 apr. verliet Mobrigoie 5487 haar post en werd zeer waarschijnlijk in haar geheel naar Taniwel afgevoerd. Hierna zijn geen meldingen meer ontvangen. Naar aanleiding hiervan werd aan het oper.cdo. de suggestie gedaan om de reservecie Morig voor aflossing van Mobrigoie 5487 aan te wijzen. Het is dzz. onbekend of de Mobrigoie 5154 of 5157 deze aflossing ook heeft uitgevoerd, daar het bewijs ervan niet werd geleverd.

In deze periode werd voor het eerst melding gemaakt van krijgsgevangenen. Op 18 apr. arriveerde het ms. "SANG SURJA" uit Alu (zeer waarsch. Aru) in Kairatu met krijgsgevangenen die door de cie "RAIDERS" waren overgedragen. Deze bendeleden wier aantal vermoedelijk niet groot zal zijn geweest (zie ook overgaven elders) werden vervolgens naar Ambon afgevoerd.

Onderwijl vonden de eerste troepenaflossingen plaats. Op 18 apr. arriveerde de 2½ pel. van cie 3/713 in W. Kamal om aldaar de cie 2/713 af te lossen. Laatstgenoemde cie had zich van D4 (Kpg. Baru) naar W. Kamal verplaatst. De cie 3/713 werd hiermede voor het eerst bij de operatie betrokken (zie echter ook blz. 5.).

Op 19 apr. werd opdracht gegeven aan de cie "B"/RPKAD om zich in Kairatu gereed te maken voor transport naar Piru. Het oper. cdo. beoogde n.l. deze cie vanuit Piru te laten ageren. Voorts zou cie 4/713 van Piru naar W. Kamal worden overgebracht. Deze verplaatsingen werden echter voorlopig uitgesteld aangezien er geen transport beschikbaar was wegens het uitvallen van enkele schepen. De vertraging in de operatieplannen die bijgevolg zou optreden, in aanmerking genomen, werd besloten om de cie "B"/RPKAD uit de operatie terug te nemen. (N.B.: de cie "B"/RPKAD werd medio dec. 1960 voor drie maanden in KODAM 15 gedetacheerd. Medio mart. werd de bevelhebber KODAM 15 door C/S ADRI opgedragen de cie per eerste gelegenheid naar W. Java terug te zenden. Dit bevel werd gevoegelijk genegeerd). De cie werd eind apr. via Ambon naar W. Java teruggevoerd.

Cie 1/453 ageerde intussen op 18 apr. van Hukuanakota naar Hukuanakota Ketjil.

Over de reeds genoemde R.M.S. bendeleiders werden geen nadere meldingen gedaan, m.u.v. SOUMOKIL, "president der Republ. Mal. Selatan". Op 24 apr. werden met behulp van een overloper pogingen ondernomen, om hem op te sporen en hem te bewegen zich over te geven. Volgens de inlichtingen, die door deze overloper waren verstrekt, zou SOUMOKIL behalve W. RANO (Z.W. van Riring) nog over een andere schuilplaats beschikken, welke op een afstand van ca. drie uur gaans zou zijn gelegen.

De operatie-eenheden bleven zich verplaatsen zonder dat het tot een treffen op grote schaal met de vijand kwam. Op 21 apr. trokken cie 2 en 3/713 (cie 4/713 kon wegens transportgebrek niet naar W. Kamal worden overgebracht, zie boven; plannen werden dientengevolge gewijzigd) van W. Kamal naar D5, alwaar een verlaten post werd aangetroffen. De cie "RAIDERS" bevond zich op dat tijdstip op A11. Hieruit is af te leiden, dat het was gelukt, om het complex "AMBON-2" te bezetten, van waaruit deze cie zoals thans blijkt, verder ageerde.

Op 21 apr. werden andermaal gevangenen van de cie "RAIDERS" naar Ambon afgevoerd. Dit keer betrof het gevangen genomen vrouwen van R.M.S. leden. Cie 5/713 bleek zich op 23 apr. bij E2 te bevinden en heeft dus vanuit Kawa hierheen geageerd. Op 23 apr. zou deze cie zich naar het complex "AMBON-2" begeven om er dezelfde dag te arriveren. Door onbekende oorzaak gebeurde dit echter niet; bovendien viel de verbinding van het batscdo met deze cie uit. Onderwijl waren cie 2 en cie 3/713 van D5 naar het complex getrokken. Cie 3/713 ging in stelling in kampung Baru (D4) terwijl cie 2/713 (met de bats cdt.) in D3 zulks deed. (Noot: D3 en D4 maken deel uit van het complex "AMBON-2" als geheel). Van 24 t/m 26 apr. kregen de operatie-eenheden vuursteun vanuit zee. Het ALRI schip "KRAPU" werd naar W. Ceram gedirigeerd om vijandelijke objecten te beschieten in het kader van operatie "MASOHI" (zie kaart). De troepen in de omgeving werd opgedragen om gedurende de beschieting dekking te zoeken. (Noot: bewapening "KRAPU": 1 Kn. v/7,5 cm (enkel), 1 mitr. v/40 mm (enkel), 2 mitr. v/20 mm (enkel), 2 mitr. v/20 mm (dubbel). Schietbereik ± 11 Km.

- 7 -

De beschietingen door de "KRAPU" hebben blijkbaar weinig of geen succes gehad. Op 27 apr. werd verzocht om assistentie van twee batterijen berggeschut à 4 kanonnen - 25 pounder. Als toelichting werd gegeven, dat artillerie-steun noodzakelijk werd geacht, daar vele R.M.S. doelen moeilijk voor troepen te bereiken waren wegens de dichte begroeiing van het operatieterrain. Daar dit geschut niet door KOANDAIT kon worden geleverd, zal dit mogelijk geschieden door Rusat Artillerie (Commando Artillerie).

Vanaf 30 apr. zou bat. 713 versterkt worden met twee mortier-groepen. Deze twee groepen zouden met hun bewapening naar Piru worden gezonden. Onderwijl werd weer een eenheid t.b.v. de operatie ingezet: op 30 apr. werd een pel. van cie 1/713 met de cie's odt naar Piru verscheept.

De cie "RAIDERS" heeft vermoedelijk ook met ziekte te kampen gehad. Op 2 mei werd alle nog resterende manschappen van deze cie opgedragen om zich naar Ambon te begeven voor een rust van 7 dagen. Hierna zouden zij weer ter beschikking van het operatie-cdo worden gesteld.

In de tweede helft van april werden pamfletten boven het operatiegebied uitgestrooid. Op 30 apr. kwamen 16 R.M.S. leden, na de oproep om zich over te geven, zich met 81 gezinsleden in Kairatu melden.

Van 4 t/m 6 mei werd een actie in Imahatai en omstreken uitgevoerd door twee pelotons van bat. 453. Zeer waarschijnlijk behoren deze pels. tot cie 2/453 (op 14/4 in Rumberu) die dan naar Kairatu ageerde. Gezien de dislocaties namen cie 1/453 en cie 4/453 geen deel aan deze actie. Op 4 mei vertrokken de beide pels. uit Kairatu naar Honitetu. Op 3 mei was de dislocatie van het bataljon 713 als volgt: het batscdo. te Piru; een gedeelte van de batsstaf. en de gehele stafcie op Ambon; een pel./cie 1 op de posten Hulaliu en Pelau (beide Nrd. kust Haruku), een regu/cie 1 in Kulor op Saparua, een reserve-pel/cie 1 in Piru (zie boven) en het cie'scdo. in Saparua; twee pels/cie 2 en cie'scdo in D3, een reservepel in Piru; een pel/cie 3 in W.Kamal, twee pels/cie 3 en cie'scdo/cie 3 in Piru (laatstelijk in D4 en moet derhalve in richting Piru hebben geageerd; alhier werden voorbereidingen getroffen om op te rukken naar Miami Baru = A3); een pel/cie 4 en cie'scdo/cie 4 in Miami Lama, een pel/cie 4 in Mohina en een pel/cie 4 in Piru (cie 4 heeft dus vanuit Piru geageerd); cie 5/713 was op 3 mei op weg naar Lumoli.

De behaalde resultaten gedurende operatie "MASOHI" zijn gezien het aantal ingezette eenheden, tot nu toe gering te noemen. Tot en met 3 mei waren de resultaten als volgt:

Vijand:	eigen verliezen:
9 man gedood.	2 man zwaargewond.
90 personen, die zich in Kairatu overgaven.	5 man lichtgewond.
4 L.E. en 1 pistool met magazijn.	

Voorts werden enige bundels belangrijke documenten buitgemaakt (N.B.: men herinnere zich het door Indonesië gelanceerde persber. over voor Ned. compromitterend materiaal, dat op Ceram zou zijn gevonden). Schuilplaatsen en tuinen van de vijand werden vernietigd. Volgens een melding zou zich onder de gedode R.M.S. leden o.a. Kapt. LESIVAL, CS. van R.M.S. bat 4 bevinden.

- 8 -

Op 8 mei werden bij E2 twee R.M.S. leden gevangen genomen. Een van hen was JONKER WEIRISAL, odt van cie 2/R.M.S. bat 3.

Op 11 mei arriveerde de batsodt met twee pels. (cie 1?) en twee groepen mortieren (bat 713) in Piru (zie boven blz. 7).

Een pel van cie 4/713 keerde op 12 mei uit F1 in Piru terug terwijl een pel van cie 5/713 uit Lumoli in Piru arriveerde.

De cie "RAIDERS" was onderwijl van A11 naar Piru getrokken. Zoals bekend zouden de resterende manschappen vanaf 2 mei naar Ambon worden overgeplaatst. Op 9 mei bleek echter dat de cie van Piru naar Kairatu zou worden overgeplaatst. Op 14 mei ageerde de cie "RAIDERS" vanuit Kairatu naar A12, alwaar 's avonds bivak werd opgeslagen.

Op 14 mei werd cie 4/453 als volgt gedisloceerd: het cie'sedo. en het 1e pel. te Kairatu (44 man), de vertegenw. te Ambon (7 man), in Kamarian 39 man, Sukawati 29 man en in Gimba 10 man.

Op 17 mei was cie 1/453 als volgt gedisloceerd: pel 2 in Honitetu (54 man), pel. 1 in Lohia Tala (36 man) en pel. 3 in Rumbatu Baru (39 man). Vermoedelijk hebben de twee laatste pels. vanuit Hukuanakota geageerd.